

Da ikke flere begærede Ordet, sluttedes Forhandlingen.

Udvalgets Forslag:

"Idet Folketinget opfordrer Regeringen til inden næste Rigsdagsamling at søge tilvejebragt sådigt mulige Oplysninger om de økonomiske Forhold og Forpligtelser, der gensidig bestaa mellem Handelspladserne og de paagældende Amtsraadsredse, gaar Tinget over til den næste Sag paa Dagsordenen"

vedtoges enstemmigt med 66 Stemmer.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Statsrevisorerens Betænkning over Statsregnskabet for Finansaaret 1887—88.

(Udvalgets Betænkning findes i Tillæg B, Sp. 1561—68.)

Indstillingerne fattes under Forhandling.

Ordføreren (Oscar Hansen): Udvalget har herved fremlagt for Tinget sine Betænkninger over Resten af de afgivne Revisionsbetænkninger, der vare henviste til Behandling i Udvalget. Den første Betænkning angaar Regnskabet for Finansaaret 1887—88. Vi ere altsaa, som Tingets Medlemmer ville se, inde i den provisoriske Periode, og jeg behøver ikke nærmere at karakterisere den. Den Mangel paa Resignation og Mangel paa Overblik, der gav sig Udslag i de provisoriske Aars Fremkomst her i Landet, er jo saa præsent for Tingets Medlemmer, at det vil være unødvendigt at drøle videre derved. Den historiske Udviklingsgang er skildret saa ofte, dels her i Tinget dels i Landstinget af det dervedværende Mindretals Ordfører med meget udførlige Citater af, hvad betydelige Parlamentarikere have ment om Folketingets Bevillingsret lige fra 1849 ned til Tjirjerne, at jeg kan nøjes med at henvise til disse tidligere Aargange af Rigsdagstidende, hvor man vil finde tilstrækkeligt historisk Materiale til at vurdere Højres Paastand og Højres Fremfærd. Jeg skal derfor helt lade denne Side af Sagen ligge. Jeg skal heller ikke udtale mig om den fælliste Side af Sagen, den moralske Ret, som det danske Folk havde til at tro, at det var i Besiddelse af en Bevillingsret, en Bevillingsmyndighed; thi saa vidt jeg ved, har Højre aldrig kendt dette

Udtryk „moralisk Ret“. Derimod er der en Side af Sagen, som jeg ganske kort skal drøle ved, og det er den rent begrebsmæssige Udvikling, altsaa Udviklingen af den Tankegang, paa hvilken Højre støtter sig. Saavel Udvalgets Flertal som dets Mindretal har holdt sig til denne Side af Sagen, og den skal jeg altsaa kort omtale.

Højres Teori er denne: Ikke enhver Lov, der ligger uden for Grundloven, er i Strid med Grundloven. Vi kunne se det deraf, at Grundloven af 5te Juni kendte ikke noget til Tillægsbevillingslove; alligevel kom disse frem som et Supplement og bleve oven i Købet optagne i Grundloven af 1866. Og ingen af vore Forsatningslove kender noget til midlertidige Bevillingslove; alligevel er dette Supplement ogsaa kommet frem. Vi have altsaa her i de ældre Tillægsbevillingslove og de midlertidige Bevillingslove, noget, som ligger uden for Grundloven, men dog ikke er i Strid med Grundloven. Paa samme Maade forholder det sig med de provisoriske Finanslove. Det er nemlig kun foreløbige, midlertidige Finanslove eller rettere foreløbige, midlertidige Bevillingslove, det er ikke Finanslove i Grundlovens Forstand, siger Højre. Hvad der forstaaes ved en Finanslov i Grundlovens Forstand, fremgaar af Grundlovens § 48: den skal indeholde Oversigt over Aarets Indtægter og Udgifter. Man har med Vilje givet de foreløbige Love en midlertidig Form, saaledes at vi have at gøre med foreløbige, midlertidige Bevillingslove, og naar Rigsdagen og Kongen i Forening kunne udstede en midlertidig Bevillingslov, uaagtet denne ikke er omtalt i Grundlovens § 49, kan Regeringen ogsaa efter Grundlovens § 25 udstede en saadan almindelig Lov ad foreløbig Bevilling. Det er altsaa den begrebsmæssige Udvikling, Højre giver, og det er den, jeg vil tillade mig at ledsage med et Par Bemærkninger.

Denne Forskel, som man gør paa Finansloven og Bevillingsloven, gaar tilbage til Professor Holst, den findes i hans Statsforsatningsret, men ganske vist paa en helt anden Maade, end saaledes som Højre benytter sig af den, idet Holst skelner mellem Finanslove, som ikke kunne udstedes provisorisk og foreløbige Love om en forlænget Indtægts- og Udgiftsbevilling i Henhold til den sidst vedtagne Finanslov. Men Tinget vil jo indrømme, at de Estrupste Provisorier ere ikke paa nogen Maade forlængede Indtægts- og Udgiftsbevillinger i Henhold til den sidst vedtagne Finanslov. Disse provisoriske Love ere faktisk Finanslove. Fordi man giver en Kvinde Mandsskjæder paa, der-